

РОЗШИРЕНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

з дисципліни "Екологічна безпека та управління техногенними ризиками"

лекційні заняття, годин – 30

Викладач – Бутенко О.Г.

Тема 1. Екологічні ризики та їх сприйняття.

Лекція 1. Ризик та екологічний ризик.

- 1.1. Визначення ризика.
- 1.2. Небезпека та ризик.
- 1.3. Різновиди ризика.
- 1.4. Особливості екологічного ризику.

Лекція 2. "Суспільство ризику".

- 2.1. Соціологічна теорія "суспільства ризику" .
- 2.2. Особливості прийняття ризикованих рішень.

Лекція 3. Особливості прийняття ризикованих рішень.

- 3.1. Побудова та аналіз дерева рішень з кількісними оцінками наслідків.
- 3.2. Побудова та аналіз дерева рішень з якісними оцінками наслідків.

Лекція 4. Сприйняття ризику.

- 4.1. Психологічні аспекти сприйняття ризику.
- 4.2. Фактори сприйняття ризику.

Лекція 5. Механізми сприйняття ризику.

- 5.1. Принцип асиметрії.
- 5.2. Соціальне підсилення ризику.
- 5.3. Неадекватне сприйняття ризику.
- 5.4. Стратегія оптимізації ризику.
- 5.5. Залякування "прихованими" ризиками.
- 5.6. Архетип "поверженого героя".

Тема 2. Оцінки екологічної небезпеки.

Лекція 6. Кількісна оцінка екологічної безпеки.

- 6.1. Оцінки соціального та індивідуального ризиків.
- 6.2. Ризик як добуток ймовірності на магнітуду його наслідків.
- 6.3. Оцінка ризику по скороченню очікуваної тривалості життя.

Лекція 7. Оцінки екологічних ризиків з урахуванням життєвого циклу промислових продуктів і процесів.

- 7.1. Методика "Екоіндикатор 95".
- 7.2. Методика "Екоіндикатор 99".

Лекція 8. Кількісне оцінювання небезпеки загрози здоров'ю обумовленого забруднювачем.

- 8.1. Частість додаткового ризику.
- 8.2. Співвідношення між дозою забруднювача та відкликом на неї.
- 8.3. Модель оцінки ризику, що використовує розподіл Вейбула-Гніденко.
- 8.4. Лінійно-квадратична модель оцінки ризику.
- 8.5. Гіпотеза про лінійний характер між дозою та відкликом.

8.6. Способи виразу фактору ризику.

Лекція 9. Оцінка допустимих концентрацій безпорогових токсикантів для населення.

9.1. Оцінка допустимих для населення концентрацій забруднювачів по заданому значенню допустимого ризику.

9.2. Оцінка допустимих для населення концентрацій забруднювачів по щорічній кількості додаткових випадків захворювань.

Лекція 10. Оцінка допустимих концентрацій безпорогових токсикантів для населення.

10.3. Оцінка допустимих для персоналу концентрацій забруднювачів по заданому значенню допустимого ризику.

10.4. Оцінка допустимих для персоналу концентрацій забруднювачів по щорічній кількості додаткових випадків захворювань.

Лекція 11. Оцінка допустимих концентрацій порогових токсикантів.

11.1. Оцінка допустимих концентрацій токсикантів з метою попередження віддалених наслідків.

11.2. Оцінка допустимих концентрацій токсикантів з метою попередження раптових наслідків.

Тема 3. Комунікації ризику та їх керування.

Лекція 12. Комунікації ризику.

12.1. Основні цілі комунікації ризику.

12.2. Технократичний і соціолого-культурологічний підходи до комунікації ризику .

12.3. Комунікація ризику і засоби масової інформації.

12.4. Необхідність удосконалення комунікації ризику.

Лекція 13. Керування ризиками.

13.1. Допустимі ризики для здоров'я людини та ризики, якими можна нехтувати, .

13.2. Прогнозування та моделювання надзвичайних ситуацій з метою керування ризиками.

Лекція 14. Оптимізація ризиків.

14.1. Роль людського фактора в оцінках ризику і в його керуванні.

14.2. Ціна ризику і принцип оптимізації варіантів його зниження.

Лекція 15. Екологічне законодавство.

15.1. Приоритизація екологічних ризиків.

15.2. Екологічне законодавство і стандарти – інструменти керування екологічними ризиками.